

progressiv information

Nummer 1
1975

mot socialism — för frihet

STIFTELSEN PROGRESSIV INFORMATION. Box 6062, 102 32 STOCKHOLM 6.
Postgiro 85 95 89 - 4

Stiftelsen Progressiv Information (SPI) skall till allmänheten och politiska opinionsbildare sprida information i politiska frågor. Stiftelsen skall slå vakt om de traditionella västerländska idealen frihet, framsteg och demokrati, liksom om det på marknadsekonomin baserade ekonomiska system som är en nödvändig förutsättning för dessa ideals uppnående. Stiftelsen är därför motståndare till socialism, kommunism, nazism, fascism etc.

I bulletinen Progressiv Information samlas material som är av intresse för alla sanna frihetsvänner. Mycket utrymme ägnas därför åt antidemokratiska rörelsers underminerande verksamhet. SPI kommer regelbundet att bevaka kommunistiska tidningar som Gnistan och Proletären, men också fascistiska och nazistiska tidningar som Vägen Framåt och Nordisk Kamp. Ofta visar man i dessa tidskrifter en förvånande öppenhet om de metoder och idéer som de olika organisationerna har. SPI kommer också att följa en rad internationella tidskrifter vars material mycket sällan når Sverige. Denna bevakning kombineras med egna sammanställningar och analyser. Detta nummer av "Progressiv Information" är snarast att uppfatta som ett provnummer, med ett sådant nummers alla brister. För det emellertid tillräckligt gensevar kan bulletinen vidareutvecklas till ett väsentligt informationsorgan. Men om utvecklingen skall bli positiv beror det i stor utsträckning på Ditt och Dina meningsfränders stöd till projektet.

Redaktionen

KUPPEN I CHILE

Det är mer än ett år sedan kuppen i Chile då president Salvador Allende störtades. Kuppen hälsades med tillfredsställelse av många chilensare. Chiles två största politiska partier kristdemokraterna och nationalisterna uttalade sitt stöd och hoppades att demokratin skulle återupprättas efter det att Salvador Allendes de facto-diktatur hade fallit. Så blev inte fallet och ledarna för de två stora partierna har haft anledning att ångra sina förhastade uttalanden till stöd för juntan. Men inget har förändrats vad beträffar bakgrunden till kuppen. Vad var det som gjorde att företrädare för de partier som i presidentvalet 1970 fick nära två tredjedelar av det chilenska folkets röster kunde uttala sitt stöd för kuppen? Vad var det som vi aldrig fick höra talas om i svenska massmedia?

Vi ska här försöka ge en bakgrund till kuppen. Vi ska understryka att det är en bakgrundsteckning som behandlar förspelet till kuppen och själva kuppen, vi har i denna artikel inga ambitioner att behandla utvecklingen efter juntans maktövertagande.

Det mest överraskande med kuppen i Chile var kanske att den mötte ett så obetydligt väpnat och organiserat motstånd. Visserligen förekom en del strider kring några fabriker och kring Santiagos tekniska högskola under kuppdagen, och en del guerillaverksamhet i södra Chile strax efter kuppen. Men den marxistiska vänstern var helt oförmögen att förverkliga sitt tidigare hot att "mobilisera arbetarna" för att förhindra kuppen.

Trots de stora vapenbeslag som gjorts av juntan hos olika vänsterextremistiska grupper, och trots att man räknar med att tre fjärdedelar av alla vapen som fanns fortfarande finns kvar i olika hemliga gömmor, så har man inte kunnat organisera något effektivt motstånd från dessa grupper. Och då är att märka att endast ett fåtal av vänsterns ledare har varit gripna under någon längre tid. Detta är åtminstone en antydning om att chilensarna hade fått nog av Allende.

Det finns dokument som bevisar att det fanns långt framskridna planer på en vänsterkupp (:) strax innan juntans maktövertagande. Kuppen skulle börja med mord på vissa ledande officerare och borgerliga politiker den 17 september 1973 (juntan tog makten den 11 september). Det var grupper inom Allende-regimen som planerade kuppen för att "fullborda" revolutionen. Det skall emellertid sägas att det inte är helt klarlagt om Allende skulle vara en chilensk Kerenskij eller en chilensk Lenin. Mycket tyder dock på det senare. En marinofficer som avslöjade marxistiska planer på myteri i flottan i augusti 1973 hävdar att en av ledarna bakom dessa myteriplaner under förhör medgett att han själv träffat Allende i Santiago tillsammans med socialistledaren Carlos Almirante.

Stora mängder vapen återfanns i Allendes privata residens, dels vid Avenida Tomás Moro och dels i El Canaveral vid Andernas fot. I det senare residenset tränades Allendes privata vakt av kubanska instruktörer. Det skall tilläggas att ingen tidigare politisk ledare i Chile skaffat sig en privat armé av den typ som Allende byggde upp.

Under de sista veckorna spelade Allende ett högt spel. Den 29 augusti hade han ett sammanträffande med amiralerna Merino och Huidobro, i sitt hus i Santiago. Han förklarade för amiralerna att det som upptäckts i Valparaiso (myteriplanerna) bara var en tiondel av vad kommunisterna och vänstergruppen MIR sysslade med. Allende avslöjade att han "förklarat krig mot flottan".

Det är helt klarlagt att medlemmar i Allendes parti Unidad Popular liksom ett flertal marxist-kontrollerade myndigheter aktivt arbetade för en vänsterkupp.

Under dessa grupperns överinseende organiserade arbetare i Santiagos förstäder militärt. Ett exempel: Fansa, ett företag som tillverkade kylskåp, hade gjorts till kommunikationscentrum för "arbetarbrigader" i en del av Santiagos förorter. På fabriken fanns både telex och kommunikationsradio installerade för kontakter med andra anläggningar. Allendes syster Laura, socialistisk riksdagsman, hade deltagit aktivt i den organisation som ordnade med en ockupation av hela anläggningen i mars 1972. Hennes svärson Jorge Chadwick utsågs till direktör för fabriken efter ockupationen. Enligt nu frisläppta siffror användes under perioden februari till juli 1973 242.000 av sammanlagt 365.000 tillgängliga arbetstimmar till olika politiska möten. I ett annat företag i närheten, Madeco, byggdes gaffeltruckar om till "tanks" genom att de försågs med pansarplåt och kulsprutor - detta skedde under extra nattskift i fabriken.

Det här var inga udda exempel. Utan exempel tagna från en lång rad liknande tilldragelser. Vapenproduktion och "arbetarbrigader" byggdes upp i de flesta statskontrollerade fabrikerna som ett första steg i ett definitivt maktövertagande för marxisterna. Pengar kom direkt från de statskontrollerade industrierna och från hemliga anslag från olika departement, t.ex. utrikesdepartementet, som hade hemliga anslag på mer än 4 milj kr i månaden. Sysselsättning för lärlingar i guerillateknik ordnades också av statliga myndigheter som Cornu, verket för kommunala arbeten, som ökade sin arbetsstyrka från 200 till 12.000 under Allendes period vid makten.

Utlänningar spelade en viktig roll då det gällde utbildningen av chilenska revolutionärer. Tupamaros från Uruguay hade tillgång till en bas i norra Chile. Kubanerna hade ännu större inflytande. De utbildade Allendes privata vakt. Luis Fernández de Ona, en av männen som organiserade Che Guevaras kampanj i Bolivia, gifte sig med Allendes dotter Beatriz och hade sitt kontor i Monedapalatset (presidentpalatset).

Det fanns betydligt mer än "självförsvar" bakom allt detta. Planerna på myteri ombord på kryssaren Latorre (f.d. Göta Lejon) och jagaren Blanco Encalada innefattade mord på vakthavande officerare, bombardemang av kustbefästningar och till slut en vädjan till regeringen att upplösa kongressen och gripa den fullständiga makten. Socialistledaren Altamirano medgav att de sammanträffat med de planerade myteriledarna. Det är dessutom helt klart att det fanns planer på mord även inom andra grenarna av krigsmakten. Det har funnits detaljerade listor på vilka som skulle avrättas efter ett fullständigt maktövertagande.

Det bör ha framstått klart för de militära ledarna i landet att de skulle krossas om de inte handlade först. Dessutom krävde oppositionsledarna (som fått stöd av majoriteten av det chilenska folket i alla val som hållits sedan det presidentval vid vilket Allende valdes med 36% av rösterna) att militären skulle ingripa mot Allendes systematiska brott mot den chilenska konstitutionen. Det var detta som utlöste kuppen den 11 september 1973.

Men det fanns mycket mer dolt bakom de utlösande faktorerna. Det var många års hänsynslöst maktutövande från Allendes sida som skapade den grund som möjliggjorde kuppen i september 1973. De kristna demokraterna, som var tungan på vågen, förklarade 1970 att de skulle stödja Allende så länge han höll sig inom författningsens ramar. 1973 hade Allende gått så långt i sina överdrifter och i sitt maktmissbruk att det chilenska parlamentet med kristdemokraternas stöd uttalade sitt fördömande av Allende och förklarade att han systematiskt brutit mot författningsens föreskrifter.

Men redan i sitt installationstal visade Allende att han inte var kompromissernas man, han förklarade rakt på sak att han "inte var alla chilenaers president". Nej, förklarade han vidare, som president skulle han aktivt delta i "klasskampen". Att han inte var alla chilenaers president framgår ju om inte annat av att 64% röstade mot honom i de allmänna valen.

I början var Allendes politik framgångsrik, även om den innehöll fröet till den kommande katastrofen. Produktionen steg med en takt av 5-10 procent per år och levnadsstandarden steg. Den politiska oppositionen hade frihet att arbeta som den ville. Situationen ändrades markant ungefär ett år efter Allendes makttillträde.

I juni 1971 mördades den kristne demokraten och f.d. inrikesministern Edmundo Perez Zujovic, av extremister som frisläppte från fängelse av Allende. Ungefär samtidigt började högern i nationalistpartiet samarbeta med kristdemokraterna. Allendes koalition förevagades genom att 7 av 19 medlemmar i det radikala partiets riksdagsgrupp lämnade partiet i protest mot koalitionsens marxistiska inriktning.

Under sommaren 1971 hade kristdemokraterna stött ett förslag från regeringen om nationalisering av kopparindustrin, men i oktober samma år ansåg kristdemokraterna att regeringen gått för långt då det gällde att utan stöd i parlamentet nationalisera företag. Oppositionen drev igenom ett lagförslag som innebar att allt samhällsligt övertagande av företag måste ske i överensstämmelse med kongressens beslut i varje enskilt fall.

Allende vägrade att finna sig i den nya lagen, vilket innebar att kristdemokraterna utvidgade sitt samarbete med nationalisterna. Oppositionen började gemensamt ta itu med maktmissbruk och korruption i Allendes förvaltning. Minister efter minister ställdes inför rikerätt för att de brutit mot landets lagar (eller för att de vägrat att genomföra vad som lagligen beslutats).

Demonstrationer mot regeringen blev allt vanligare allteftersom den ekonomiska krisen tilltog. Följderna av Allendes ekonomiska politik började visa sig sent 1971. Höjningen av produktion och levnadsstandard var mycket ihålig. De hade skett genom att man börjat "äta" upp Chiles stora valutareserv på 400 miljoner dollar. Om man äter upp sina sparpengar kan man naturligtvis höja levnadsstandarden under en period, men uppvaknandet blir bittert när pengarna är slut. Det tog bara ett drygt år innan Chiles hela valutareserv var slut. Detta fick naturligtvis till följd att internationella långgivare som t.ex. Världsbanken inte längre kunde låna ut pengar till Chile. Det fanns ju inga säkerheter och den ekonomiska politiken var helt ansvarslös. I december 1971 uppstod varubrist på allt fler områden, även på livsmedelsområdet. Varor kunde inte längre importeras och genom regeringens politik att genomföra prisstopp och samtidigt genomdriva löneförhöjningar blev fortsatt verksamhet omöjlig för många privata företag, medan de statliga företagen drevs vidare med rekordförluster. (De privata företag som av dessa skäl tvingades till driftsnedläggning eller driftsinskränkning konfiskerades i viss utsträckning av staten, i strid mot det beslut som fattats av parlamentet).

När valutareserven nått botten fanns det inte längre resurser att finansiera de stora statsutgifterna. Överskottet i statens utgifter ledde till en våldsam inflation. I september nådde inflationen upp till en årstakt på 100%, i april 1973 hade man nått upp till 200% per år och i augusti 1973, månaden innan kuppen, var inflationen över 300% per år. Priserna hade alltså fyrdubblats på ett år!

Samtidigt avslöjades nya skandaler inom regeringen. Inrikesministern avbattes efter att ha importerat vapen från Kuba - på importdeklarationerna hävdade han att det var "konstföremål" (tullen hindrades att undersöka sändningarna). Högsta domstolen klandrade justitieministern för att denne inte lät effektuera domstolsbeslut.

I oktober 1972 började de politiska strejkerna - den första genomförd av åkarnas fackförbund (åkarna - som ägde en eller två lastbilar var-fördömdes i Allendes propaganda som kapitalister). Åkarna protesterade mot den ekonomiska politiken och särskilt mot att det nybildade statliga åkeriet fick förtur till alla importerade reservdelar, vilket innebar att många smååkare inte kunde fortsätta sin verksamhet, eller fick inställa den under långa

perioder. Snart anslöt sig även andra grupper till strejken - taxichaufförer, butiksägare, läkare, sjuksköterskor, piloter och bönder. Men Allende utnyttjade situationen för att ytterligare fördjupa missnöjet. När industrier fick stänga på grund av avsaknaden av transporter konfiskerades de av staten

Under 1972 utvecklades också livsmedelssituationen negativt. Den svarta marknaden blev för många enda sättet att komma över livsmedel i det priskontrollerade distributionsystemet. Priserna på den svarta marknaden låg många gånger högre än på den officiella marknaden, där det inte fanns några varor att köpa.

I samband med valen i mars 1973 anklagades Allendes koalitionspartier för ett omfattande valfusk. Flera hundra tusen icke existerande personer avgav sina röster - antagligen för Allende. Trots detta fick oppositionen en stor majoritet - 56%.

De kristna demokraterna skaffade sig vidare kontrollen över stora fackföreningar, över studentkåren i Santiago och en rad andra viktiga organisationer. Detta hindrade ^{inte} president Allende fortsatte sin extremistiska politik i strid mot parlamentets beslut. Nationaliseringarna fortsatte och oppositionen förföljdes. En stor strid blossade upp om Chiles största pappersbruk som föreslogs bli nationaliserat - detta skulle emellertid ha lett till att pressen - som var frihetens sista utpost i Chile - skulle ha råkat helt i händerna på staten och Allendes koalition, eftersom denna skulle ha kontrollerat pappers-tillförseln. Socialiseringen av detta pappersbruk uppskjöts tills vidare men planerna fanns fortfarande aktuella vid kuppen.

Presidenten tog efter årsskiftet 1972/73 ingen hänsyn till kongressens beslut och högsta domstolen i Chile förklarade den 26 maj 1973: "...regeringens olagliga hållning...öppna och fortsatta brott mot domstolarnas beslut...som visar på en allvarlig kris i rättssystemet, pekar på ett snart sammanbrott av rättssamhället i Chile".

När kongressen beslutade att jord som exproprierades inom ramen för jordreformprogrammet skulle delas ut till bönderna utnyttjade Allende diverse kryphål i lagen för att genomdriva sina egna planer på kollektivjordbruk. När kongressens krav på denna punkt skärptes och när kongressen samtidigt krävde förbud mot expropriation av jordegendomar mindre än 40 hektar la presidenten in sitt veto, men försökte undvika att frågan löstes genom att vägra att agera efter de regler som gällde om presidenten la in sitt veto.

Den 26 juli 1973 började en nyåkerstrejk. Strejken fick allvarliga konsekvenser för regeringen. Strax efter det att åkeristrejken börjat avslöjades planer på en vänsterkupp inom flottan den 11 augusti och samtidigt försökte Allende utnämna sina hejdukar till viktiga militära poster.

Den 20 augusti upplöstes en demonstration mot militärens deltagande i Allende-regimen genom tårgasanfall mot den av huvudsakligen kvinnor bestående demonstrationen.

Kulmen på konflikten nåddes kanske den 21 augusti då det chilenska representanthuset i en resolution förklarade att Allende och hans ministrar var ansvariga för sammanbrottet av den konstitutionella och legala ordningen i landet. Resolutionen fastslog att Allende vid upprepade tillfällen handlat egenmäktigt utan kongressens godkännande, att ha vägrat att skriva under lagar som antagits av kongressen (och därigenom olagligt hindrat dem att träda ikraft). Resolutionen anklagade Allende för att vägra finna sig i domstolsutslag, för att uppmuntra illegalt beslagtalande av egendom, förföljelser mot oppositionen och arbetargrupper och för understöd av olagliga militära organisationer. Allendes styre stred enligt kongressens beslut mot "konstitutionen och republikens lagar".

VÄRLDENS UNDERGÅNG DRÖJER

Från visst vänsterhåll, särskilt då från s.k. miljögrupper, deklarerar man att världens undergång är nära förestående, om inte kapitalismen omedelbart avskaffas. Överbefolkning, energikris, råvarukris, livsmedelskris... Allt tas till intäkt för den nuvarande utvecklingens farliga riktning.

Även seriosa rapporter har gjorts, som pekar på en dystur framtid för världen. Särskilt stort intryck har den s.k. Rom-klubbens rapporter gjort. Romklubbens rapporter pekar på en avgörande kris på bl a råvaruområdet inom de närmaste hundra åren, en kris som civilisationen enligt Rom-klubbens mening får svårt att överleva.

Profetierna är emellertid i många avseenden överdrivna, vilket följande artikel försöker belysa.

Det är dags att avliva myten om miljökatastrofen. Professor Wilfred Beckerman har sedan länge väckt eftertänksamma människors tvivel mot Rom-klubbens slutsatser. Beckerman har satt in ämnet Beckermonium, som hans farfar misslyckades med att upptäcka år 1856, i Romklubbens ekvationssystem. Alltsedan 1856, då Beckermans farfar misslyckades med upptäckten av Beckermonium, har världen helt saknat ämnet. Detta innebär enligt Rom-klubbens ekvationer att världen skulle ha stannat någon gång 1857. Särskilt allvarligt blir det naturligtvis eftersom vi 1974 ännu har fler saker oupptäckta än upptäckta.

Leken med Beckermonium är kanske det snabbaste sättet att inse att undergångsprofeterna har fel. För den som är intresserad av detaljer i resonemangen från Beckerman hänvisas till hans bok "In Defence of Economic Growth". Här ska vi bara titta på en del av Beckermans synpunkter.

Det är angeläget att "miljövännernas" nonsens-resonemang engrips på alla punkter som är osakliga. Deras åtgärder - om än aldrig så välmenande - har redan kostat många människor livet. T.ex. malariaofer på Ceylon efter det att DDT förbjöds, dödsbrända barn efter det att kampanjen mot fosfathaltiga tvättmedel har gjort att en del kläder blivit brandfarliga och lunginflammationsofer efter det att "miljövänner" har stoppat kraftverksbyggen i USA och England, som har medfört att vissa landsändars kraftförsörjning tidvis har brutit samman.

Domedagsprofeterna talar om fyra hot mot den ekonomiska tillväxten i världen: De säger att världen kommer att drabbas av brist på råvaror, drabbas av allt större föroreningsproblem, kommer att drabbas av katastrofal överbefolkning och en lika katastrofal livsmedelsbrist.

Om vi börjar med råvarusidan har man i Rom-klubbens ekvationer antagit att de verkliga tillgångarna inte kan vara mer än två till fem gånger större än de kända tillgångarna av en viss råvara. Dessutom har man antagat att en råvara inte kan ersättas med annan, sedan tillgångarna är uttömda. Om man sedan frågar datorn vad som kommer att hända om efterfrågan på råvaror växer i samma exponentiella takt som hittills svarar den naturligtvis att allting kommer att bryta samman.

Med detta resonemang kunde man för länge sedan ha bevisat att världens produktion av de flesta råvarorna skulle ha stoppat idag, eftersom de "kända reserverna" av de flesta ämnena aldrig har representerat mer än några decenniers produktion. Detta är ganska enkelt att förklara. Om de "kända reserverna" blir större lär det sig ju inte längre att leta efter mer, under en tid. Idag är de "kända reserverna" historiskt sett ganska höga - ungefär hundra års behov av flertalet mineraler - men undersökningar som gjorts av jordskorpan visar den naturliga förekomsten av de flesta metaller i jordskorpan översta 1,5 km motsvarar ungefär en miljon gånger de nu kända reservernas storlek. Därför borde vi kunna utvinna ungefär hundra miljoner års behov ur jordskorpan översta 1,5 km med dagens utvinningsteknik. Mot slutet skulle det naturligtvis bli ganska

opraktiskt att ägna sig åt gruvdrift runt hela jorden på en och en halv kilometers djup. Men det är möjligt att mänskligheten år 100.000.000 e Kr kan tänka ut något nytt.

Även utan gruvdrift skulle vi klara oss bra. Havsvattnet innehåller ungefär en miljard års behov av salt och magnesium, 100 miljoner års behov av svavel, borax och kaliumklorid, mer än en miljon års behov av molybden, uran, tenn och kobolt. De flesta av dessa material kan dessutom i viss utsträckning ersättas av andra. De som säger att vi bör bekymra oss för år 100.000.000 tycks anta att vi fram till dess inte kommer att göra några framsteg då det gäller återanvändning, ersättningsmaterial eller produktionsteknik. Det är trots allt ganska gott om tid vi har på oss. I själva verket kommer mänskligheten naturligtvis att göra enorma framsteg på det tekniska området även under en mycket kortare och för oss överblickbar tid. Vetenskapsmännen har t.ex. nästan löst problemet med att utvinna mangan från havsbotten (enligt en Världsbanksrapport skulle en utvinning av 400 milj ton per år bli möjlig för en i praktiken obegränsad framtid, dessutom till kostnader som bara motsvarar en bråkdel av dagens kostnader för manganutvinning). Tekniska landvinningar under de senaste åren har dessutom medfört att tillgångarna på låggradig koppar kommer att kunna utnyttjas bättre, så att vi med nuvarande förbrukning skulle ha kända tillgångar för 600 eller 700 år framåt. Dessutom har ju en stor del av jordens landområden över huvud taget inte blivit föremål för malmetning. Ytterligare tekniska landvinningar är dessutom på gång. Antagligen kan de pessimistiska bedömningarna i början av sjuttioalet, sammankopplade med en konjunkturmässig topp på råvaruprismarknaden, leda till att nya tekniker och nya letningsmetoder utnyttjas i så stor utsträckning att råvarorna, inklusive olja och andra energiråvaror, sjunker kraftigt i pris i slutet av sjuttioalet och början av åttiotalet, till nackdel för de många u-länder som nu ser en framtid i råvaruutvinning.

Den andra faktorn som enligt Rom-klubben skall leda till undergången är föroreningarna. Rom-klubbens mest optimistiska antagande innebär att förhållandet mellan föroreningar och produktion skulle kunna reduceras med 25% under de kommande hundra åren. I London har redan luftföroreningegraden i förhållande till industriproduktionen reducerats med 85% under den femton åren sedan 1953! I USA räknar man med att luftföroreningarna under sjuttioalet kommer att reduceras med 90%! Några "miljövänner" påstår att dagens teknik är mer förorenande och farligare än gårdagens. Men i vanliga fall gäller motsatsen. Antalet industriolyckor i England var sex gånger så stort 1900 som i våra dagar. Trots att industrin har utvecklats enormt. Om Rom-klubben hade förutsagt den nuvarande utvecklingen på resområdet och gjort en exponentiell prognos från 1850-talet och framåt skulle man ha kommit fram till att hela Västeuropa sedan länge skulle ha försvunnit under ett hundra meter djupt lager av hästdynga.

Inget av detta motsäger i och för sig att de rika länderna kan och bör satsa pengar på att göra ytterligare insatser på miljövärdområdet. Men diskussionen bör rimligen hålla sig till om vi ska använda en eller två procent av bruttonationalprodukten för detta ändamål. Beckerman anser att vi snarare bör hålla oss kring en procent, eftersom det är bättre att vi "bygger simbassänger för människor" än att vi "gör om våra floder till simbassänger för fiskar".

Den tredje delen av katastrofprofetian rör överbefolkningen. Framgångarna då det gällde att bekämpa barnadödligheten i världen från 1940 och framåt har verkligen lett till att vi ser ett hotande problem framför oss. Men det är inte bara kampen mot barnadödligheten som har varit framgångsrik. Även barnbegränsningstekniken har utvecklats snabbt. Världsbanken rapporterar att av de 66 länder som kan ge tillförlitliga data har födelsetalet minskat i 56. Till de 56 hör många fattigare länder. Det verkliga problemet är kanske att den medicinska vetenskapen kommer att göra nya banbrytande landvinningar under de kommande åren, och kanske möjliggöra för oss att avskaffa några av

de sjukdomar som idag gör att människor dör innan de blir svaga av ålderdom. Vi kan då få samma befolkningsexplosion som under de tjugo åren efter 1940, när barnadödligheten sänktes så kraftigt.

Världens livsmedelsproblem, slutligen, har inget med de fysiska gränserna för livsmedelsproduktion att göra. Även om inga framsteg på jordbruksområdet över huvud taget gjordes framöver på den tekniska sidan skulle vi bara på den redan nu uppodlade arealen kunna försörja 60 miljarder människor (dagens befolkning är 3,7 miljarder), förutsatt att produktiviteten allmänt höjdes till den nivå som man idag har nått i Nederländerna. De som hävdar att mer intensivt åkerbruk alltid företör åkermarken bör notera att jorden i Holland har odlats allt intensivare under 2.000 år! Dessutom bör säkert några avgörande tekniska framsteg göras under åtminstone våra barns livstid. Hela idén med jordbruk - att stoppa frön i marken och sedan vänta på att solen och jorden ska få dem att växa - verkar vara urmodigt, och är kanske något som sjunger på sista versen. Särskilt i de fattiga länderna, där man än så länge har saknat jordbruksexpertis, bör finnas utomordentliga möjligheter att göra stora framsteg på jordbruksområdet, och sådana framsteg har redan gjorts! Om tillväxttakten på risskördarna i Indien och Pakistan under åren 1965-71 kunde hållas under hundra år, skulle hela mänskligheten gå under, eftersom hela jordens landyta skulle bli täckt av ett ca. meter tjockt rislager! Men detta får inte dölja världens två stora allvarliga jordbruksproblem: För det första arbetar fortfarande 60% av all arbetskraft med jordbruk; med full användning av modern teknik skulle varje land kunna föda sig självt med mindre än 10% sysselsatta i jordbruket; det finns alltså ett stort hot från s.k. teknologisk arbetslöshet. För det andra kommer flykten från landsbygden att klaras sämst i de fattigaste länderna, och det är i de fattigaste länderna som den största folkomflyttningen ännu återstår.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Inre stridigheter i KPML(r)

KPML(r) har drabbats av svåra inre stridigheter. Den tongivande gruppen inom förbundet anses tillhöra högerfalangen. En livlig debatt florerar i Proletärens spalter, dock utomordentligt hårt styrd av majoritetens anhängare. Samtliga inlägg från minoritetsgruppen förses med tillrättalägganden av chefsideologen Roger Gross eller förbundsordföranden Frank Baude. En stor del av diskussionen har gällt definitionen av Lenin's tera "den avancerade arbetaren". Det är till denna grupp som KPML(r) bör vända sig menar samtliga, men man har olika meningar om vilka som är "avancerade". Några citat ur en artikel från "oppositionsmannen" Arne Palmqvist kan vara belysande: "Ledningens tes om att vår största brist idag är den dåliga förankringen i arbetarklassen - tycks ha utvecklats till en slags fix idé... Låt inte skrämras er av förbundscentralens knölpåksmetoder... ta upp kampen mot högerlinjen i KPML(r)."

KPML(r) bygger ett eget samhälle

I Göteborg finns numera frisørsalongen Röda Saxen, matserveringen Röda Baren och fotbollslaget Proletären FF. Fitterligare projekt i samma stil lär ha diskuterats. Den officiella linjen från organisationen säger följande om arbetsmetoderna: "Vi vet idag inget om hur länge vi har möjlighet att arbeta legalt. Organisationen får således inte byggas på varaktig legalitet och utformas ensidigt efter de legala dagsuppgifternas behov. Förbundet måste byggas upp och vara så organiserat att det snabbt kan anpassa sig efter förändringar i kampläget och kunna övergå från legalitet till illegalitet. Den illegala organisationen kan å ena sidan inte använda öppna organisationsformer för konspirativa syften, men å andra sidan kan den legala organisationen inte fylla sin uppgift för framtiden om den inte förbereder sig på illegalitet."

TIBET-GUERILLAN SLÅSS MOT KOMMUNISMEN

Fransmannen Michel Peissel har i en läsvärd bok ("Die Chinesen sind da:", Paul Zsolnay Verlag, Wien/Hamburg) beskrivit den kinesiska politiken gentemot Tibet och tibetanernas motstånd mot kommunismen.

Kinesernas anfall mot det fria Tibet 1950 började i den östra Khamba-provinsen, som har intagit en förhållandevis självständig ställning gentemot det övriga Tibet. Kommunikationsproblemen för försvararna var överväldigande, det fanns t.ex. endast några enstaka kommunikationsradioanläggningar i hela Tibet, så budskapet om den kinesiska invasionen fick till en del spridas med kurirer, som måste ta sig fram till häst genom Tibets oländiga områden. Beväpningen av de tibetanska militärstyrkorna var dessutom helt urnodig. Detta gjorde att kineserna på relativt kort tid kunde lägga under sig större delen av Tibet. Till detta bidrog att tibetanernas religion var ytterligt pacifistisk till sin inställning, de politiska (och samtidigt) religiösa ledarna gjorde i stort sett vilka eftergifter som helst mot kineserna, för att undvika en våldsam utveckling. Härigenom fick kineserna ett fotfäste som kom att stå tibetanerna dyrt. Efter några år hade även ledarna i Tibet kommit fram till att de hade gjort en katastrofal felbedömning. Kinesernas terrorpolitik mot tibetanerna översteg allt vad som hade kunnat inträffa i våldsväg vid ett regelrätt krig.

På det militära området var det främst Khamba-folket i östra Tibet som gjorde insatser. Det var också dessa som initierade Lhasa-upproret 1959, då de mitt framför ögonen på kineserna lyckades befria Dalai Lama från palatset i Lhasa, där han bevakades av kinesiska soldater. Dalai Lama har sedan som bekant flytt till Indien, där han leder exiltibetanernas ansträngningar att återvinna frihet för sitt land.

Khamba-folket har fortsatt sin militära kamp mot kommunisterna och tid efter annan lyckats få delar av landet under sin kontroll. Man har framförallt tvingat kineserna till en omfattande militär insats. Alla förnödenheter måste t.ex. skickas i militärt bevakade konvojer, men går trots detta inte säkra för anti-kommunistiska guerillaanfall. P.n. tycks Khambas ha sitt basområde i provinsen Mustang i norra Nepal. Där har man fått stöd av bl.a. CIA och nationalistregeringen på Taiwan, men stödet har inte varit helhjärtat, vilket har försvärat guerillans verksamhet. ☸

Det finns t.o.m. en TV-film om Khambaguerillans verksamhet, tagen av George Patterson 1964. Den har veterligen aldrig visats i svensk TV. På senare år har guerillan fortsatt sin verksamhet, bl.a. genom attacker på kinesiska militärkonvojer. Strax innan bokens första upplaga kom ut rapporterade t.ex. att Khamba-rebeller i Chando hade skurit av viktiga försvarsvägar för kineserna (meddelandet var ett officiellt budskap från den kineskontrollerade Lhasa-radion). Detta inträffade i juli 1970.

Det tibetanska folkets frihetskamp förs med stort hjältemod, men saknar enligt författaren Michel Peissels mening erforderligt stöd från exempelvis västmakterna. Kontrasten är markant om man jämför med det intensiva kommunistiska stödet till prokommunistiska guerillarörelser över världen. Det vore måhända något för svenska regeringen att tänka på - att ge "humanitärt stöd" till tibetanernas frihetsrörelser? Sannolikheten att man skall göra så, förefaller dock tyvärr vara minimal.

Major Sture Karlsson

Den omstridde majoren Sture Karlsson deltog söndagen den 10 november i ett möte arrangerat av KFML(r) i Göteborg. Major Karlssons tal vid mötet skall nu utges som broschyr av KFML(r):s förlag Proletärkultur. Karlsson tilltalade mötesdeltagarna "kamrater" och presenteras i Proletärens referat som "revolutionären och marxisten Sture Karlsson". ÖB:s beslut att omplacera Sture Karlsson förefaller välmotiverat.

DN:s chefredaktör Sven Erik Larsson

var enligt uppgifter i Nysvenska Rörelsens tidning Vägen Framåt i sin ungdom aktiv i Sven-Olof Lindholms Nationalsocialistiska Arbetarparti. Tidningen anser att Sven Erik Larssons tillskyndan av Hageöverenskommelsen mellan Palme och Helén bygger på samma ideologiska motiv som motiverade Larssons medlemskap i Lindholms-rörelsen.

Ambassadör Harald Edelstam

har också ett förflutet som sympatisör till Lindholms rörelse. Detta enligt uppgifter från en klasskamrat till Edelstam. Mera känt är Edelstams mer eller mindre öppna nazistsympatier under tjänstgöring vid de svenska ambassaderna i Berlin och Oslo. Dessa motiverar herr Edelstam numera med att han spelade "ett dubbelspel" för att få de rätta kontakterna i respektive länder och för att därigenom kunna göra en större insats mot nazismen. Eftersom berättelserna om Edelstams gymnasietid ännu inte nått en bredare krets har Edelstam ännu inte ansett sig haft skäl att berätta vilka kontakter han behövde odla i gymnasiet för sin framtida diplomatiska bana. Det är måhända dags att ompröva Edelstams kontakter med diktatorer som Boumedienne och Castro och hans sympatiuttalanden för Yassir Arafat. Även dessa är måhända led i ett dubbelspel för att krossa de människor som ~~tyck~~ likt nazisterna försöker krossa all tillstymmelse till frihet och demokrati.

Besti Päevalent (Estoniska Dagbladet)

repproterade den 27 april att samtliga skrivmaskiner i Estland registrerats och att stilprov på samtliga maskiner finns arkiverade i tre exemplar hos KGB.

Mao Tse-tungs f.d. ställföreträdare Lin Piao

har sammanfattat sin syn på det moderna Kina i ett läsvärt dokument. Lin Piao som varit medlem i kommunistpartiet nästan från dess grundande har gjort bl.a. följande uttalanden i ett hittintills hemligt dokument: "Bondemassorna är förtryckta. Ekonomin stagnerar. Massornas, de lägre kadernas och truppersnas verkliga levnadsstandard sjunker. Missnöjet ökar för varje dag." "De som är missnöjda vågar inte tala. Gruppen vid makten är korrumperad, medelmåttig och inkompetent. Massorna är åsidosatta." "De (=Mao m fl) har gjort statsapparaten till en köttkvarn, en maskin för ömsesidigt förtryck. Partiets och statens politiska liv har blivit ett tyranniskt patriarkat." "Bönderna har inte tillräckligt att äta."

Rune Lanestränd, f.d. center landstingsman, aktiv inom CUF:

"Kapitalisterna har blivit allt fräckare och pekar på ständigt högre profiter. Det blir deras fall...nu är det slut på den kapitalistiska kostymbalen. Denaskeringen har börjat. Det första riktigt goda exemplet blev beslutet att bygga Öresundsbron...röstade alla socialdemokraterna och nästan alla moderater och folkpartister igenom bron. Vpk och Centern sa enhälligt nej. Nu står kärnkraften på Riksdagens bord, och då bildas samma front. CUF måste därför satsa stenhårt på opinionsbildningen inte bara mot kärnkraften utan mot hela det orimliga kapitalistiska produktionsättet. ..den nuvarande djupt odemokratiska maktstrukturen måste brytas ned. Allt fler hamnar då i sin analys på CUF:s lösning med lokalsamhällen eller folkkommuner..."

KAPITALISM, IMPERIALISM OCH U-LÄNDER

Den s.k ny-imperialismen har blivit ett centralt begrepp i den socialistiska förkunnelsen över hela världen. Man vill då mena att de västerländska industristaterna och då framför allt USA härleder större delen av sitt välstånd från investeringar i den underutvecklade världen. I de efterblivna områdena t.ex de f.d europeiska kolonierna är mark, arbetskraft och råmaterial billigare än i de utvecklade länderna. Därför kan utländska investeringar där göra stora vinster.

Socialisterna påstår p.g.a att de utländska investeringarna utgör i många u-länder huvuddelen av det totala investerade kapitalet att detta förhindrar upplösningen av den koloniala strukturen. De utländska kapitalisterna önskar bevara västerländsk politisk och militär överhöghet genom att påtvinga dessa fattiga länder ekonomiska och politiska avtal.

Nykolonialismen syftar ju till nya vinster, varför de kapitalistiska länderna vill begränsa sin ekonomiska aktivitet i tredje världen till råvaruproduktion, vilket påstås utplundra u-ländernas enda rikedom.

Nykolonialismen eller imperialismen eller vad man vill kalla det lär ha andra brister. Enligt marxistiska ekonomer såsom t.ex Paul A. Baran har det kapitalistiska systemet inte bara varit orsaken till fattigdomen utan också stagnationen i den underutvecklade världen. Utländsägda företag verkssamma inom gruvdriften har blivit ansedda som speciellt negativa eftersom de endast är exploaterande och inte sägs leda till ekonomisk diversifiering.

Bekämpandet av ny-kolonialismen har därför kommit att betraktas som ett nödvändigt villkor för skapandet av en fredlig och framgångsrik värld. Doktrinen om ny-kolonialismen är en viktig länk mellan Lenins tes om imperialismen som kapitalismens högsta stadium och de anti-kapitalistiska och anti-imperialistiska idéer som utvecklats sedan andra världskriget. Ny-kolonialismen har blivit den gemensamma nämnaren i många olika divergerande socialistiska ideologier. Dess anti-amerikanska sida välkomnas av europeiska fascister som beklagar Förenade staternas ökade makt på Europas bekostnad. Den är lika populär bland vänsterextremister som beklagar revolutionens frånvaro i sitt hemland. Ny-imperialismen anklagas också för att ha vietnamkriget och många andra konflikter på sitt samvete.

Nykolonialism och amerikanska investeringar

Tron att den amerikanska kapitalismen härleder sin framgång från utländska investeringar, i synnerhet i tredje världen, är helt grundlös.

Några siffror kan belysa detta. 1970 var USA:s BnP 974 miljarder dollar medan det totala amerikanska investeringarna utomlands uppgick till 78 miljarder dollar, alltså mindre än 1/12 av BNP. Bara en liten del av dessa investeringar skedde i u-länderna. Afrika och Asien tillsammans mottog endast 11% därav.

De totala vinsterna som togs hem till USA uppgick till 6 miljarder dollar eller mindre än 1% av landets totala BNP.

Det är som synes inte u-länderna som är det huvudsakliga målet för amerikanernas kapitalinvesteringar utan de rika industriländerna. Bara Storbritannien erhöll lika mycket som Afrika och Asien ihop.

Fästandet att de ny-kolonialistiska företagen begränsar investeringarna av tillverkningsindustrin och endast exploaterar råvaror har heller ingen giltighet.

USA:s u-landsinvesteringar var 1969 ca 20 mdr dollar av vilka endast 10% placerades i gruvdrift och liknande näringar.

Att en från början ensidig investering i råvaror och jordbruk leder till stagnation för ett lands ekonomi har liten motsvarighet i verkligheten. För man får komma ihåg ett länder som Kenada, Nya Zeeland och USA började sitt ekonomiska framåtskridande som jordbruksland. I dessa länder har det visat sig att jordbruk som arbetar för export skapar sin egen tillverkningsindustri. Råvaruexploatering främjar mer diversifierad form av ekonomisk utveckling. För två generationer sedan var t.ex Sydafrika ett mycket fattigt land. Den totala exporten av råvaror utgjorde 1911 intemindre än 80 % av landets export. Resten bestod nästan utslutande av jordbruksprodukter.

Landet var mycket beroende av utvecklingen för en eller två säljbara råvaror eller jordbruksprodukter, vilket är karakteristiskt och problematiskt för ett antal u-länder i dag.

Så sent som på 1930-talet framhöll många ekonomer att landet var fast i en ond cirkel av fattigdom, som det inte skulle kunna ta sig ur. Men gruvbrytningen gav vinster och löner som skapade en marknad för producent som konsumentvaror, vilket bidrog till ett snabbt industrialisera Sydafrika.

Inom femton år - från 1939 till 1954 - ökade värdet för landets tillverkade produkter från 400 miljoner rand till ca 1,5 miljarder rand.

Vad beträffar ett annat afrikanskt land, Zambia, påbörjades en omfattande gruvbrytning med hjälp av amerikanskt, brittiskt och sydafrikanskt kapital på 20-talet.

Denna verksamhet i ett avlägget buschland medförde arbetstillfällen för en hel armé av experter, ingenjörer, tekniker och andra. Inhemska arbetare fick också utbildas i massor.

Gruvbrytningen innebar därmed en stor överföring av tekniskt kunnande och fysiskt kapital från den utvecklade världen till en efterbliven trakt.

När tiden gick blev behovet av permanenta och välutvecklade samhällen större för den välutbildade arbetskraften. Städer byggdes därför med västerländsk infrastruktur d.v.s kommunikationer, skolor, vattensystem, avloppssystem etc. Själva gruvdriften var tillika i behov av service från reparationsverkstäder och av kvalificerade transportsystem.

De växande samhällena utgjorde i sin tur marknader för jordbrukare etc, som kunde sälja sina överskottsprodukter och erhålla industrivaror i utbyte.

Även på andra områden var det utländska kapitalet startmotorn. I t.ex Indien blev den brittiskt uppbyggda infrastrukturen, i synnerhet järnvägarna, av stort värde för den påbörjade industrialiseringen. Mellan 1883 och 1913 d.v.s under det brittiska imperiets höjdpunkt var tillväxten för tillverkningsindustrin i Indien lika gynnsam som den i Tyskland och USA!

Lenin och imperialismen

Den mest inflytelserika kritiken av imperialismen var Lenins bok "Imperialismen: kapitalismens högsta stadium". Enligt denna bok hade det kapitalistiska systemets sanna brott uppskjutits p.g.a att kapitalisterna börjat investera i kolonierna. Därigenom blev det förväntade fallet i vinstkvoten fördröjt. Tvärt emot hans teori härvidlag fanns det ingen överensstämmelse mellan mönstret för den europeiska kapitalexporten och den sena viktorianska imperialismen, eftersom de nya erövrade områdena i det tropiska Afrika attraherade en relativt liten del av det brittiska och franska kapitalet.

År 1911 - en generation efter det att kolonialismen i Afrika böj de på allvar - gick större delen av den brittiska kapital-exporten till Anglo-Amerika. Båda i Kanada investerades lika mycket kapital som i hela Afrika.

I Frankrike hade kapitalägarna ringa intresse för det franska imperiet, varför landets kolonisation av Västafrika och Indokina inte var leninistisk till sin karaktär.

Orsaken till den tyska kolonialismen var ännu mindre ekonomisk, för landets utomeuropeiska erövringar skedde under den Bismarck-ska eran, då Tyskland självt höll på att utveckla sin industri och mycket litet kapital kunde då investeras utomlands. Den kapitalexport som i alla fall förekom gick i stället till USA och Östeuropa.

Den leninistiska förklaringen till kolonialismen synes vara av litet värde. Den blir ännu mindre relevant vad beträffar Italien och Portugal, som båda var nettoimportörer av kapital när de utvidgade sina respektive afrikanska territorier.

Uppfattningen att de europeiska kapitalisterna tjänade enorma vinster i kolonierna behöver också modifieras.

Både socialister och affärsmän var benägna att underskatta de stora utgifter som behövdes för att skapa en kolonial infrastruktur, som behövdes innan investeringarna kunde börja ge vinst. En hel del pengar förlorades på så sätt. Det är av den anledningen som även en lukrativ näring som guldutvinningen i Sydafrika gav i genomsnitt långt ifrån höga vinster. Mellan 1919 och 1963 gav Witwatersrandgruvan - en av de mest vinstgivande i Afrika - inte mer än 9 % avkastning i genomsnitt.

Andra värdefulla investeringar fanns i Belgiska Kongo, där några gjorde stora vinster, men många misslyckades också. Under t.ex. 20- och 30-talet blev utdelningen till aktieägarna i området bara ca 5,7 % i genomsnitt.

Lenin hävdade att under den moderna kapitalismen hade kapital-exporten blivit det typiska mönstret i motsats till varuexporten som hade karakteriserat den gamla merkantila kapitalismen.

I själva verket har exporten av varor från den kapitalistiska delen av världen aldrig varit så stor som den är nu såväl faktiskt som relativt. En av anledningarna härtill är att kapitalvaruexporten stimulerar handeln med konsumtionsvaror, eftersom arbetarna som är anställda i de utlandsägda gruvorna och fabrikererna får konsumtionsvaror, vilka var totalt okända före den kolonialtiden.

Det måste dessutom tilläggas att de underutvecklade länderna själva fick dra till sig kapital från industriländerna, vilket i flera fall fortfarande sker. Kolonialherrarna var som förut sagt obenägna att investera i sina kolonier.

Lenin vidhöll i sin förut nämnda bok att det sena 1800-talets Europa hade ett stort överflöde av kapital för lukrativa investeringar. En brittisk ekonom, Sir George Paish, har undersökt huruvida det förhöll sig på det sättet. Han fann att till 1911 hade 60 % av Storbritanniens utländska investeringar gått till järnvägsbyggande bl.a. i Sverige. Större delen av dessa utgifter gav måttliga vinster, medan en hel del förlorades. Kapitalplaceringarna var negativa till riskfyllda investeringsobjekt och föredrog i stället säkra sådana även om de gav måttliga vinster. Detta visar att kvantiteten investeringsvilligt kapital inte var över hövan.

Betraktar man vinsten av kolonierna från nationalekonomisk synvinkel är det över huvud taget osäkert om de s.k imperialistiska länderna hade så stor glädje av besittningarna. Stora summor fick ju användas till administrativa och militära ändamål. Det var denna utgift som fick t.o.m Marx att ifrågasätta antagandet om att kostnaden för att styra Indien troligen inte gick upp till den väntande inkomsten av det brittiska herraväldet i Indien.

Den ekonomiska tolkningen av imperialismen har vederlagts flera gånger, men ändå är den populärare än någonsin. Denna tolknings dragningskraft måste emellertid ses i ett vidare sammanhang, där den marxist-leninistiska dogmen om att kapitalisterna suger ut arbetarna, spelar stor roll.

Termen utsugning förknippas i vanliga fall med den marxistiska mervärdesteorien d.v.s att varorna får sitt värde från den myckenhet arbetskraft som behövs för att producera dem under givna teknologiska förhållanden. Vad som därutöver tas ut i försäljningen är varans mervärde och som anses rätteligen tillhöra arbetaren men som stoppas i kapitalistens

Men en amerikansk företagare t.ex Zambia behöver inte bli rikare för att han anställer ytterligare afrikanska arbetare. Han gör tvärtom. Han försöker mer och mer ersätta arbetarna med maskiner. Marx skulle sen säga att de nya maskinerna själva skapar inget mervärde, utan maskinen representerar själv ett nedlagt arbete. Om denna teori var riktig, skulle mekaniseringen i den underutvecklade delen av världen medverka till ökad utsugning av högt utbildad arbetskraft i de utvecklade länderna där maskinerna tillverkas. Förklaringen skulle stå i konflikt med Lenins påstående att de koloniala vinsterna skulle göra det möjligt för kapitalisterna att "köpa" arbetarklassen i sitt eget land med högre löner. Lenins teori framstår också som misslycka efter vad sociologer och historiker bevisat, att ökningen av realinkomsten för den europeiska arbetarklassen började långt innan kolonialismen tog fart i slutet av 1800-talet.

De skandinaviska länderna saknade kolonier, som skulle gett de inhemska kapitalägarna möjlighet att "muta" sina arbetare. Ändå är arbetarna i dessa länder mer reformistiska d.v.s de känner sig mindre utsugna än i Frankrike och Italien - länder som fick en stor bit var av det koloniala imperiet.

Kolonialismen har attackerats på andra grunder. Några kritiker har skrivit i mycket romantiska ord om förmodade gyllene dagar under den för-koloniala tiden.

Det europeiska inflytandet sägs ha stått i vägen för uppkomsten av inhemska afrikanska stater som under tidens lopp skulle utvecklats med hjälp av sina respektive ekonomiska förutsättningar på ett naturligt sätt.

Detta synsätt förutsätter att de för-feodala ekonomierna, som var framför allt beroende av boskapsskötsel och hackjordbruk skulle på ett eller annat sätt kunna göra ett språng till en industristat. Tanken är helt ohistorisk och förnekar de mest fundamentala marxistiska förutsättningarna, som kritikerna påstår stödja sig på.

De leninistiska idéerna tror sig klä av kapitalismens alla fördelar som ett medel för ekonomisk utveckling.

Kapitalismen i dess koloniala och ny-koloniala skepnad är i själva verket ansvarig för den ekonomiska efterblivenheten i de underutvecklade länderna. Som Nkrumah i Ghana framhöll med hänseelse till Zambia: "Det är inte Afrika som är fattigt, utan det är afrikanerna som är utarmade efter århundraden av exploatering och ockupation".

Denna uppfattning skulle blivit starkt kritiserad av även Marx, som tillskrev den europeiska imperialismen en framstegsinriktad roll. Hans förut nämnda värdering av det brittiska styret i Indien under början av 1800-talet gäller lika mycket för Afrika under första hälften av 1900-talet.

Till skillnad från tidigare inkräktare i Zambia införde Britterna i landet en helt ny teknologi. Under det korta brittiska styret lyftes Zambia upp från stenåldern till den moderna tiden. Innan britterna kom till landet fanns det ingen kraft förutom muskelkraft, inga transportmedel, inga jordbruksmaskiner etc. Efter två generationer blev Zambia en av världens största råvaru-producenter. Varor och tjänster har blivit tillgängliga i en mängd som skulle vara ofattbart för en zambiansk bybo under den förkoloniala tiden.

Ekonomen Peter T. Baran skriver med hänsyftning till Ghana.

"1800 förekom ingen export av kakao, men redan under mitten av 30-talet exporterade ca 300.000 ton årligen, allt från av afrikaner ägda och skötta gårdar. Från då till våra dagar har det skett en oerhörd ökning av importen av såväl konsument som producentvaror.

Under det tidiga 1890-talet gick det ca 3.000 barn i skolan. Under mitten av 50-talet var antalet uppe i en halv miljon.. Det fanns inga vägar eller järnvägar med undantag av några få djungelstigar och verutransporter fick ske med kanot... Redan på 30-talet hade det uppstått ett omfattande järnvägsnät och ett relativt bra vägsystem".

Den kapitalistiska och den följande socialistiska utvecklingen i Ghana var naturligtvis mycket ojämn. Men faktum kvarstår att "den nya imperialistiska tiden", som Lenin och andra talade om som en tid av våldsam exploatering och kapitalistisk dekadens, såg en påbörjad ekonomisk expansion i kolonin.

De leninistiska idéerna tjänade som alibi för misslyckade profetior. Marx hade antagit att den socialistiska revolutionen skulle komma först i västerlandets industrinationer inom hans livstid. Lenins teser kom som en uppenbarligen övertygande förklaring för varför bourgeoisin hade lyckats motsätta sig historiens lopp och lyckats skjuta upp den oundvikliga revolutionen.

Lenin hade sedan 1917 förklarat att världskapitalismen hade kommit in i stagnation och förfall. Men ånyoluckades kapitalisterna lura historien och Lenin. Långt från att kollapse har västerlandets kapitalistiska länder blivit ännu framgångsrikare efter andra världskriget.

Lenins doktrin var dessutom revisionistisk i förhållande till marxismen, emedan marxismens fäder med sin 1800-talsoptimism var övertygade om att kapitalismen utgjorde ett progressivt system för världens efterblivna delar.

Engels hade t.ex välkomnat den franska erövringen av Algeriet som en seger för civilisationen över barbariet och Marx hade beundrat britternas utveckling av Indien. Lenin å andra sidan förnekade att kapitalismen kunde vara något vettigt för koloniernas ekonomiska och sociala utveckling. Men där hade han fel som i nästan allting.